การดูดซับสีมาลาไคท์ กรีนโดยใช้ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก Adsorption of malachite green using magnetic activated carbon

ปานใจ สื่อประเสริฐสิทธิ์^{1*}, ราตรี ฝาชัยภูมิ², ธัญญารัตน์ แก้วพิทูลย์² Panjai Saueprasearsit^{1*}, Ratree Fachaiyaphum², Tanyarat Kaewpitoon²

Received: 18 July 2022 ; Revised: 23 September 2022 ; Accepted: 10 October 2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการดูดซับสีย้อมมาลาไคท์ กรีน ในน้ำเสียสังเคราะห์โดยใช้ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก (MAC) การศึกษาทั้งหมดอยู่ในรูปแบบการทดลองแบบกะ ปัจจัยการดูดซับที่สำคัญ ประกอบด้วย ค่าความเป็นกรด-ด่าง ระยะเวลาสัมผัส ความเข้มข้นของสีมาลาไคท์กรีนเริ่มต้น และอุณหภูมิ นอกจากนี้ได้มีการศึกษาจลนพลศาสตร์การดูดซับ ไอโซเทอร์มของ การดูดซับ และอุณหพลศาสตร์การดูดซับ เพื่ออธิบายกลไกการดูดซับที่เกิดขึ้น รวมถึงศึกษาการคายซับเพื่อประเมินวิธีการ จัดการถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กที่ผ่านการดูดซับที่เหมาะสม

จากผลการศึกษา พบว่า สภาวะที่เหมาะสมในการดูดซับสีมาลาไคท์กรีนโดยใช้ถ่านกัมมันต์ เชิงแม่เหล็ก คือ pH 5 ระยะเวลาสัมผัส 240 นาที ความเข้มข้นเริ่มต้นที่ 500 มิลลิกรัมต่อลิตร และอุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส สำหรับ ผลการศึกษา จลนพลศาสตร์การดูดซับ พบว่า สอดคล้องกับสมการอันดับสองเทียม แสดงว่ากระบวนการดูดซับทางเคมีเป็นขั้นกำหนดอัตราเร็ว ของการดูดซับ ผลการทดลองที่ระยะเวลาสมดุลของการดูดซับสอดคล้องกับไอโซเทอร์มของแลงเมียร์ แสดงว่าเป็นการดูดซับ แบบชั้นเดียว โดยมีค่าความสามารถในการดูดซับสูงสุดเท่ากับ 357.14 มิลลิกรัมต่อกรัม ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลซียส และการ ศึกษาอุณหพลศาสตร์การดูดซับ พบว่า การดูดซับสามารถเกิดขึ้นได้เองและเป็นปฏิกิริยา ดูดความร้อน นอกจากนี้ จากการ ศึกษาอุณหพลศาสตร์การดูดซับ พบว่า การดูดซับสามารถเกิดขึ้นได้เองและเป็นปฏิกิริยา ดูดความร้อน นอกจากนี้ จากการ ศึกษาอุณหพลศาสตร์การดูดซับ พบว่า การดูดซับสามารถเกิดขึ้นได้เองและเป็นปฏิกิริยา ดูดความร้อน นอกจากนี้ จากการ ศึกษาอุณรพลศาสตร์การดูดซับ พบว่า สารละลายกรดสามารถใช้ในการซะสีมาลาไคท์ กรีน ออกจากถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กได้ อย่างไรก็ตาม จากประสิทธิภาพการคายซับที่ได้พบว่าไม่สูงมากนัก ดังนั้น วิธีการฝังกลบอย่างปลอดภัยจึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะใช้ในการ จัดการกับถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กหลังผ่านการดูดซับ จากผลการศึกษาทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กเป็น ดัวดูดซับที่มีศักยภาพในการกำจัดสีมาลาไคท์ กรีน ออกจากน้ำเสีย

คำสำคัญ: ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก มาลาไคท์กรีน การดูดซับ

Abstract

This research studied the adsorption of malachite green (MG) in synthetic wastewater using magnetic-activated carbon (MAC). All experiments were conducted using the batch technique. Significant adsorption factors consisted of pH, contact time, initial MG concentration, and temperature. The adsorption isotherms, kinetics, and thermodynamics were investigated to explain the adsorption mechanisms. Furthermore, desorption was studied to evaluate the appropriate approach for management of spent adsorbent.

The results indicated that the optimal adsorption was pH 5, contact time of 240 minutes, initial MG concentration of 500 mg/L, and temperature of 60°C. The kinetics results indicated that the pseudo-second-order reaction model best described the adsorption process with chemisorption being the rate-limiting step. The equilibrium data fitted well with the Langmuir adsorption isotherm with a monolayer adsorption capacity of 357.14 mg/g at 333 K. Thermodynamic results showed that the sorption process was spontaneous and endothermic. Furthermore, the desorption results

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150

² นี้สิตระดับปริญญาตรี, คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150

¹ Assistant Professor, Faculty of Environment and Resource Studies, Mahasarakham University, Kantarawichai District, Maha Sarakham 44150, Thailand

² Bachelor Degree Student, Faculty of Environment and Resource Studies, Mahasarakham University, Kantarawichai District, Maha Sarakham 44150, Thailand

^{*} Corresponding author: Panjai Saueprasearsit, Email: panjai.s@hotmail.com

indicated that the acidic solution could leach adsorbed MG on MAC. However, the desorption efficiencies were not high so secured landfill is the suitable method for managing spent magnetic activated carbon. All the results suggested that MAC is a potential adsorbent for removing MG from wastewater.

Keywords: Magnetic activated carbon, Malachite green, Adsorption

บทนำ

้สีมาลาไคท์ กรีน (Malachite green; MG) จัดเป็นสีสังเคราะห์ที่ นิยมใช้สำหรับย้อมวัสดุต่างๆ เช่น ผ้าไหม ผ้าขนสัตว์ ฝ้าย และ กระดาษ มีสูตรทางเคมี C₂₃H₂₅N₂ สีชนิดนี้เมื่อมีการปนเปื้อน อยู่ในแหล่งน้ำจะถูกดูดซึมและเปลี่ยนรูปเป็นลูโคมาลาไคท์ กรีน ในเนื้อเยื่อของสัตว์น้ำและจะตกค้างเป็นร[้]ยะเวลานาน ซึ่งความเป็นพิษของมาลาไคท์ กรีน คือ ทำให้เกิดความผิด ปกติทางพันธุกรรม ทำให้เกิดเนื้องอกที่ต่อมไทรอยด์/ตับ เป็นพิษอย่างรุนแรงต่อสาหร่าย พืชน้ำ และสัตว์ไม่มีกระดูก สันหลังในน้ำจืดและในทะเล (Almeida *et al.*, 2009) จาก ผลกระทบดังกล่าวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะหา วิธีการที่เหมาะสมในการกำจัดสีมาลาไคท์ กรีน ออกจาก น้ำเสีย ที่ผ่านมามีนักวิจัยหลายท่านที่ทำการศึกษาการ ้กำจัดสีชนิดนี้โดยใช้วิธีการออกซิเดชั่นทางไฟฟ้าเคมี (Wang et al., 2022) การสร้างและรวมตะกอนด้วยไฟฟ้า (Getaye et al., 2017) รวมถึงการดูดซับ (Sundararaman et al., 2021 ; Jiang *et al.*, 2017) ในกระบวนการต่างๆ เหล่านี้ ผู้วิจัยสนใจ ที่จะศึกษาการกำจัดสีมาลาไคท์ กรีน ด้วยการดูดซับ ทั้งนี้ เนื่องจากวิธีการดังกล่าวใช้หลักการขั้นพื้นฐาน เข้าใจง่าย ไม่จำเป็นต้องอาศัยผู้มีความรู้เชิงเทคนิคขั้นสูง ซึ่งโดยทั่วไป ้ตัวดูดซับที่ใช้สำหรับวิธีการนี้ นิยมใช้ถ่านกัมมั้นต์ (Activated Carbon) เนื่องจากเป็นวัสดุที่มีพื้นที่ผิวสูง มีรูพรุนและปริมาตร รูพรุนจำนวนมาก ถ่านกัมมันด์โดยทั่วไปมีอ[ื]ยู่ 2 รูปแบบ คือ ถ่านกัมมันต์แบบอนุภาคและแบบผง ซึ่งถึงแม้ว่าแบบผง จะมีพื้นที่ผิวที่สูงกว่ามากแต่ไม่นิยมใช้ในการบำบัดน้ำเสีย เนื่องจากมีข้อจำกัดในการแยกออกจากน้ำเสียหลังผ่านการ บำบัดและหากใช้ในรูปแบบคอลัมน์ดูดซับถ่านกัมมันต์แบบ ้ผงจะอัดตัวกันแน่นจนยากที่น้ำเสียจะใหลผ่านได้ ในการนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจนำถ่านกัมมันต์แบบผงมาทำการปรับสภาพให้ เป็นถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก ซึ่งเป็นการสร้างให้เกิดอนุภาค ของเหล็กออกไซด์จับอยู่ที่พื้นที่ผิวของถ่านกัมมันต์ โดยใช้ วิธีการตกตะกอนร่วม (Co-precipitation Process) ซึ่ง เป็นการตกตะกอนร่วมกันระหว่าง Fe²⁺ และ Fe³⁺ เพื่อให้ได้ เหล็กออกไซด์ที่มีความเสถียร (Mohan *et al.*, 2011) การจับ ของอนุภาคดังกล่าวทำให้ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กมีสภาพ เหนี่ยวนำเชิงแม่เหล็กเกิดขึ้น ดังนั้น หลังจากผ่านการดูดซับ สามารถใช้แม่เหล็กเหนี่ยวนำให้ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กที่ดูด ซับอนุภาคสีไว้แล้วแยกออกจากน้ำเสียมารวมตัวกัน ทำให้ สามารถแยกน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดออกมาโดยง่ายวิธีการนี้ สามารถลดระยะเวลา วัสดุและอุปกรณ์ และค่าใช้จ่าย เมื่อ เทียบกับวิธีการแยกโดยวิธีอื่นเป็นอันมาก

จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัย จึงได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของถ่านกัมมันต์ ศึกษาปัจจัย การดูดซับที่สำคัญ ศึกษากลไกการดูดซับ รวมถึงศึกษาการ คายซับเพื่อหาวิธีการจัดการถ่านกัมมันต์หลังผ่านการดูดซับ ที่เหมาะสม โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัสดุอุปกรณ์และวิธีการศึกษา

1. การเตรียมน้ำเสียสังเคราะห์

สีมาลาไคท์ กรีน (Malachite green: MG) ในรูปของ สารละลายเข้มข้น 1,000 มิลลิกรัมต่อลิตร เพื่อใช้เป็น Stock Solution ทำการเตรียมโดยละลาย สีมาลาไคท์ กรีน หนัก 1.0 กรัม ด้วยน้ำกลั่น ใส่ในขวดวัดปริมาตร ปรับปริมาตรให้ได้ เท่ากับ 1 ลิตรบรรจุลงในขวดเก็บสารเคมี เขียนรายละเอียด ของชื่อสาร เวลาการเตรียม ไว้บนฉลากหน้าขวด แล้วนำ สารละลายดังกล่าวมาใช้เจือจางด้วยน้ำกลั่น เพื่อให้ได้ความ เข้มข้นต่างๆ ตามที่กำหนด

การเตรียมถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก

ทำการเตรียมโดยการนำสารละลายเฟอร์ริกคลอไรด์ (FeCl × 6H O) 59.6 กรัมที่ละลายในน้ำกลั่นปริมาตร 1,300 มิลลิลิตร และละลายเฟอร์รัสซัลเฟต (FeSO, × 7H,O) 73.18 ้กรัมที่ละลายในน้ำกลั่นปริมาตร 500 มิลลิลิตร ผสมกันและให้ ความร้อนจนอุณหภูมิ 60-70 องศาเซลเซียส จากนั้นเติมถ่าน กัมมันต์แบบผง ของบริษัท DC FINE CHEMICALS)164 กรัม ลงไปและคนให้เข้ากัน ปรับ pH โดยสารละลายโซเดียม ไฮดรอกไซด์ 10 M-NaOH จน pH เพิ่มขึ้นเป็น 10-11 และ กวนผสมต่ออีก 60 นาที จากนั้นยกลงจากเตาให้ความร้อน ลดลง โดยตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 24 ชั่วโมง แล้ว ้ล้างด้วยน้ำกลั่นและเอทานอล จากนั้นนำไปกรองแล้วตั้งทิ้งไว้ ให้แห้งข้ามคืน แล้วนำไปอบด้วยอุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง จากนั้นนำถ่านกัมมันต์ (วัตถุดิบ) และ ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กมาวิเคราะห์ด้วยเครื่อง Scanning Electron Microscopy (SEM, Hitachi Model S3000N) with Energy Dispersive X-Ray Analysis (EDX), Fourier Transform Infrared Spectrometer (FT-IR, Bruker Model

Tensor 27), Vibrating Sample Magnetometer (VSM, LakeShore Model 7404), X-Ray Diffractometer (XRD, Bruker Model D2 phaser) และ Surface Area Pore Size and Pore Volume Distribution Analyzer (Bel-Japan Model Bel Sorp mini II)

การศึกษาปัจจัยการดูดซับ

้ปัจจัยการดูดซับที่สำคัญที่ทำการศึกษา ประกอบ ด้วย ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH 2-7) ระยะเวลาสัมผัส (0-600 นาที) ความเข้มข้นสีมาลาไคท์กรีนเริ่มต้น (100 -3,000 มิลลิกรัมต่อลิตร) และอุณหภูมิ (30, 45 และ 60 องศา เซลเซียส) ทำการศึกษาในรูปแบบการทดลองแบบกะ มี การทดลองซ้ำ 3 ครั้งและมีการทำ Blank เพื่อตรวจสอบ การเปลี่ยนแปลงของความเข้มข้นเริ่มต้น ในการทดลองโดย แต่ละชุดการทดลองจะมีการเติมน้ำเสียสังเคราะห์ปริมาตร 100 มิลลิลิตรลงในขวดรูปชมพูขนาด 250 มิลลิลิตร เติมถ่าน ้กัมมันต์เชิงแม่เหล็ก 0.5 กรัม (ในขวดที่ไม่ใช่ Blank) การ ทดลองทำโดยใช้เครื่องเขย่าแบบควบคุมอุณหภูมิได้ ทำการ เขย่าด้วยความเร็วรอบ 150 รอบต่อนาที ทุกการทดลองจะ ตั้งอุณหภูมิไว้ที่ 30 องศาเซลเซียสยกเว้นการทดลองการ เปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ และเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาเขย่าจะมีการ ใช้แม่เหล็ก แรงดึงดูดสูงเหนี่ยวนำให้ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก รวมตัวกัน แล้วแยกเอาสารละลายส่วนที่ใสออก จากนั้น นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสง โดยใช้เครื่อง Shimadzu Spectrophotometer UV-1900 ความยาวคลื่น 616 นาโนเมตร ซึ่งประสิทธิภาพในการดูดซับ (ร้อยละ) สามารถคำนวณได้จาก สมการที่ 1 และความสามารถในการดูดซับ (มิลลิกรัมต่อกรัม) สามารถคำนวณได้จากสมการที่ 2 (Kushwaha *et al.*, 2011)

% Dye removal =
$$((C_1 - C_2)/C_1) \times 100$$
 (1)

$$q = ((C_1 - C_2) \times V) / M$$
 (2)

โดย C₁ คือ ความเข้มข้นของสีมาลาไคท์ กรีนเริ่มต้น (มิลลิกรัมต่อลิตร), C₂คือ ความเข้มข้นของสีมาลาไคท์ กรีนที่ เหลืออยู่ (มิลลิกรัมต่อลิตร), V คือ ปริมาตรของ สีมาลาไคท์ กรีน (ลิตร) และ M คือ มวลของถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก (กรัม)

4. การศึกษากลไกการดูดซับ

การศึกษากลไกของการดูดซับ โดยใช้จลนพลศาสตร์ การดูดซับ ไอโซเทอร์มของการดูดซับ และอุณหพลศาสตร์ของ การดูดซับ เพื่ออธิบายกลไกการดูดซับตั้งแต่การเคลื่อนที่ของ อนุภาคสีมาลาไคท์ กรีน ไปยึดจับ/ดูดซับบนพื้นที่ผิวของถ่าน กัมมันต์เชิงแม่เหล็กว่าขั้นตอนใดเป็นขั้นตอนในการควบคุม อัตราเร็วของ การดูดซับ (จลนพลศาสตร์การดูดซับ) การ ดูดซับมีรูปแบบเป็นอย่างไร มีปัจจัยใดที่มีผลต่อการดูดซับ (ไอโซเทอร์มของการดูดซับ) และการดูดซับเป็นปฏิกิริยาแบบ ไหน เกิดขึ้นเองได้หรือไม่ ปฏิริยาที่เกิดขึ้นเป็นปฏิกิริยาอะไร คายความร้อนหรือดูดความร้อน ปฏิกิริยาเกิดขึ้นได้ง่ายหรือ ยาก (อุณหพลศาสตร์การดูดซับ) จะเห็นได้ว่า ผลที่ได้จะมี ความเชื่อมโยงกันและสามารถอธิบายกลไกของการดูดซับได้ อย่างครบถ้วน

4.1 จลนพลศาสตร์การดูดซับ

นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองระยะเวลาสัมผัสมาใช้ หาความสัมพันธ์กับสมการ Pseudo First Order Reaction, Pseudo Second Order Reaction และ Intraparticle Diffusion ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

Pseudo First Order Reaction: สมมติฐานของ สมการนี้ คือ อัตราเร็วของการดูดซับขึ้นอยู่กับการเคลื่อนที่ ของ สีมาลาไคท์ กรีนที่อยู่ในสารละลายมายังพื้นที่ผิวของถ่าน กัมมันต์เชิงแม่เหล็ก (Lagergren, 1898)

$$\log (q_{q} - q_{i}) = \log q_{q} - (k_{i} / 2.303) t$$
 (3)

Pseudo Second Order reaction: สมมติฐานของ สมการนี้ คือ อัตราเร็วของการดูดซับขึ้นอยู่กับการเคลื่อนที่ ของ สีมาลาไคท์ กรีนผ่านชั้นฟิล์มบนพื้นที่ผิวของถ่านกัมมัน ด์เชิงแม่เหล็ก หรือทำปฏิกิริยาที่พื้นที่ผิวของถ่านกัมมันต์เชิง แม่เหล็ก (การดูดซับทางเคมี) (Ho and McKay, 1999)

$$t / q_{t} = (1 / (k_{2}q_{2}^{2})) + (1 / q_{2}) t$$
 (4)

Intraparticle Diffusion: สมมติฐานของสมการนี้ คือ อัตราเร็วของการดูดซับขึ้นอยู่กับการเคลื่อนที่ของตัวถูกดูดซับ ที่แพร่เข้าไปยังภายในรูพรุนของตัวดูดซับ (Weber & Morris, 1963)

$$q_{t} = k_{id} t^{0.5} + C$$
 (5)

โดยที่ k₁ (นาที⁻¹), k₂ (กรัมต่อมิลลิกรัมต่อนาที) และ k₁₀ (มิลลิกรัมต่อกรัม-นาที^{0.5}) คือ ค่าคงที่อัตรา (Rate Constant) ในการดูดซับจากแบบจำลองทั้งสามข้างดัน q คือ ความสามารถในการดูดซับของถ่านกัมมันด์เชิงแม่เหล็ก ณ เวลาหนึ่งๆ (มิลลิกรัมต่อกรัม), t คือ ระยะเวลา (นาที) และ C คือ ค่าคงที่ของสมการ Intraparticle Diffusion (มิลลิกรัม ต่อกรัม)

4.2 ไอโซเทอร์มของการดูดซับ

นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการ ดูดซับคือการศึกษาความเข้มข้นของสีมาลาไคท์ กรีนเริ่มต้น และอุณหภูมิที่มีผลต่อการดูดซับมาใช้ในการคำนวณกับ สมการของไอโซเทอร์มของ Langmuir และ Freundlich ซึ่งมี รายละเอียดดังนี้

Langmuir Isotherm: สมมติฐานของไอโซเทอร์มรูป แบบนี้ คือ เป็นการดูดซับแบบชั้นเดียว (Monolayer) ปัจจัย การดูดซับที่สำคัญ คือ พื้นที่ผิวของตัวดูดซับ ขนาดของ รูพรุน และขนาดของตัวถูกดูดซับ ลักษณะสอดคล้องกับ การดูดซับทางเคมีที่ตัวถูกดูดซับทำปฏิกิริยาที่พื้นที่ผิวของ ตัวดูดซับ สมการที่ใช้ ประกอบด้วย

$$C_{e}^{\prime}/q_{e}^{\prime} = (1 / q_{m}) C_{e}^{\prime} + 1 / (q_{m}^{\prime}b)$$
 (6)

หรือ

 $1 / q_e = (1 / (q_m b)) (1 / C_e) + 1 / q_m$ (7)

Frundlich Isotherm: สมมติฐานของไอโซเทอร์มรูป แบบนี้ คือ เป็นการดูดซับแบบมากกว่าหนึ่งชั้น (Multilayer) ปัจจัยการดูดซับที่สำคัญนอกเหนือจากที่กล่าวใน การดูดซับ แบบชั้นเดียวแล้วจะรวมถึงแรงปฏิกิริยาระหว่างชั้นของตัวถูก ดูดซับด้วย

$$\log q_{e} = \log K_{f} + (1/n) \log C_{e}$$
(8)

โดยที่ q คือ ค่าความสามารถในการดูดซับของ ถ่าน กัมมันต์เชิงแม่เหล็ก ณ สภาวะสมดุล (มิลลิกรัมต่อกรัม), C คือ ความเข้มข้นของสีมาลาไคท์ กรีน ณ สภาวะสมดุล (มิลลิกรัม ต่อลิตร), q และ K คือความสามารถในการดูดซับสูงสุดของ ถ่านกัมมันต์ เชิงแม่เหล็ก, b ค่าคงที่ของสมการ Langmuir (ลิตรต่อมิลลิกรัม) และ 1 / n คือ ค่าคงที่ของสมการ Fruendlich ตามลำดับ (Kumar *et al.*, 2006)

4.3 อุณหพลศาสตร์การดูดซับ

นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการ ดูดซับคือการศึกษาความเข้มข้นเริ่มต้นและอุณหภูมิมาใช้ ในการคำนวณดังสมการ

$$\ln K_{\mu} = (\Delta S^{\circ} / R) - (\Delta H^{\circ} / R) T$$
(9)

โดยที่ ค่า K คำนวณได้จากค่าคงที่ของ Langmuir (พลวัฒน์ และคณะ, 2559) มีหน่วยเป็น มิลลิกรัมต่อลิตร

$$K_{L} = 1/b \tag{10}$$

จากสมการที่ (9) เมื่อทำการพล็อตกราฟหาค่า DS $^\circ$ และ ΔH° จะสามารถหาค่า ΔG° ได้จากสมการ

$$\Delta G^{0} = \Delta H^{0} - T \Delta S^{0}$$
⁽¹¹⁾

โดยที่ K คือ ค่าคงที่สมดุล thermodynamics ของ การดูดซับ, DS⁰ คือ ค่าเอนโทรปี (จูลต่อโมล-เคลวิน), DH⁰ คือ ค่าเอนทราปี (กิโลจูลต่อโมล), DG⁰ คื่อ พลังงานอิสระ (กิโลจูล ต่อโมล), R คือ ค่าคงที่ของก๊าซในอุดมคติเท่ากับ 8.314 จูลต่อ โมล-เคลวิน (Nandi *et al.*, 2009)

การศึกษาการคายซับ

ในการวิจัยนี้ได้มีการศึกษาการคายซับโดยใช้สาร ชะละลายจำนวนทั้งสิ้น 3 ชนิด ประกอบด้วย น้ำกลั่น สารละลายกรดแอซิติกเข้มข้น 0.1 โมลาร์ และสารละลายกรด ไฮโดรคลอริกเข้มข้น 0.1 โมลาร์ โดยทำการดูดซับที่ค่าความ เป็นกรด-ด่าง ความเข้มข้นและระยะเวลาที่เหมาะสมที่ได้จาก การศึกษาปัจจัยการดูดซับ สำหรับอุณหภูมิทั้งดูดและคายซับ ใช้ที่อุณหภูมิห้อง สำหรับประสิทธิภาพการคายซับ สามารถ คำนวณได้จากสมการ

$$D = C_{d} / (C_{1} - C_{2}) \times 100$$
 (12)

โดยที่ D คือ ประสิทธิภาพการคายซับ (ร้อยละ) และ C ความเข้มข้นของสีมาลาไคท์ กรีน ที่พบในสารชะละลาย (มิลลิกรัมต่อลิตร)

ผลการศึกษา

1. การศึกษาคุณสมบัติของวัสดุดูดซับ

การศึกษาคุณสมบัติของวัสดุดูดซับแสดงลักษณะ พื้นผิวของถ่านกัมมันต์และถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กจาก กล้องจุลทรรศน์แบบส่องกราด (Scanning Electron Microscope ; SEM)

Figure 1 SEM Spectra of AC and MAC

Figure 3 FTIR spectra of AC and MAC

จาก Figure 1 พบว่า ภาพพื้นที่ผิวของ ถ่านกัมมันต์ (AC) และ ถ่านกัมมันต์เซิงแม่เหล็ก (MAC) ที่ใช้กำลังขยาย 1,000 เท่า ไม่เห็นถึงความแตกต่างของพื้นที่ผิวของทั้งสอง วัสดุ แต่เมื่อใช้กำลังขยาย 5,000 เท่า เห็นได้ว่าพื้นที่ผิวของ ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กมีอนุภาคขนาดเล็กมาจับเกาะบน พื้นที่ผิวของถ่านกัมมันต์ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าอนุภาคเหล่านั้น เป็นอนุภาคของเหล็กออกไซด์ที่เกิดจากกระบวนการเตรียม อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้มีการศึกษาองค์ประกอบของธาตุเพื่อ ยืนยันถึงการเกิดเหล็กออกไซด์ ซึ่งจากผลของเครื่อง EDX (Figure 2) พบว่า ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กมีร้อยละของ ธาตุออกซิเจนและธาตุเหล็กเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน นอกจากนี้

Figure 2 EDX spectra of AC and MAC

Figure 4 XRD spectra of AC and MAC

เมื่อพิจารณาจากผลที่ได้จากเครื่อง FTIR ใน Figure 3 พบว่า ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กพบพีคที่ความยาวคลื่น 557 นาโนเมตร ซึ่งเป็นการแสดงถึงการมีอยู่ของพันธะ Fe-O (Chen *et al.*, 2019) ดังนั้น จึงยืนยันได้เบื้องต้นว่ามีการเกิดเหล็กออกไซด์ บนพื้นที่ผิวของถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก สำหรับรูปของเหล็ก ออกไซด์สามารถอธิบายได้ด้วยผลจาก XRD ดัง Figure 4 จากที่ได้พบว่า มีพีคขึ้นที่ 2 θ = 30.24°(877), 35.71°(1685), 43.35°(648), 53.75°(411), 57.12°(466), and 63.31°(344) ซึ่งลักษณะของพีคสอดคล้องกับเหล็กออกไซด์ในรูปของ γ -Fe₂O₃ โดยสมการที่ทำให้เกิดรูปดังกล่าวเป็นดังสมการ (14) - (15) (Ajinkya *et al.*, 2020)

$$2Fe^{3+} + Fe^{2+} + 8OH^{-} \longrightarrow 2Fe(OH)_{3}Fe(OH)_{2} \longrightarrow Fe_{3}O_{4} + 4H_{2}O$$

$$4Fe_{3}O_{4} + O_{3} \longrightarrow 6\gamma - Fe_{3}O_{4} (Maghemite)$$

$$(14)$$

จากการที่มีเหล็กออกไซด์จับอยู่ที่พื้นที่ผิวของถ่าน กัมมันต์เชิงแม่เหล็กทำให้เกิดความสามารถในการเหนี่ยวนำ เชิงแม่เหล็ก ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากค่าความสามารถใน การเหนี่ยวนำเชิงแม่เหล็กที่ได้จากเครื่อง VSM ดัง Figure 5 จากภาพเห็นได้ว่า ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กที่ผลิตขึ้นมีความ สามารถในการเหนี่ยวนำเชิงแม่เหล็กเท่ากับ 11.205 หน่วย สนามแม่เหล็กต่อกรัม (emu/g) แตกต่างจากถ่านกัมมันต์ ที่มีค่าดังกล่าวน้อยมากอย่างชัดเจน ดังนั้นจึงสามารถสรุป ได้ว่า กระบวนการเตรียมที่ใช้ในงานวิจัยนี้ สามารถผลิตถ่าน กัมมันต์เชิงแม่เหล็กได้จริง และนอกจากคุณสมบัติทั้งหมด ข้างต้น เนื่องจากมักมีผู้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการลดลงของ พื้นที่ผิวของถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กเมื่อเทียบกับถ่านกัมมันต์ เนื่องจากการดูดซับเหล็กออกไซด์ไว้บนพื้นที่ผิว ซึ่งจากการ ศึกษาพบว่า ได้ผลดัง Table 1 จากตารางดังกล่าวเห็นได้ว่า

พื้นที่ผิวของถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก ปริมาตรของรูพรุน และ ขนาดของรูพรุนมีค่าลดลงทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเข้าไปยึด จับหรือดูดซับของอนุภาคเหล็กออกไซด์ อย่างไรก็ตามจาก งานวิจัยของ Mohan et al. (2011) พบว่า ถึงแม้ว่าถ่านกัมมัน ต์เชิงแม่เหล็กมีพื้นที่ผิวลดลง แต่ด้วยผลของเหล็กออกไซด์ที่ จับกับพื้นที่ผิวของ ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กที่สามารถเกิดกลุ่ม ฟังก์ชั่นนอลที่เป็นประจุลบที่พื้นที่ของถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก ทำให้เพิ่มขีดความสามารถในการดูดซับให้แก่ถ่านกัมมันต์เชิง แม่เหล็กได้ อย่างไรก็ตามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนควรทำการ ศึกษาวัสดุทั้งสองชนิดไว้ควบคู่กัน แต่เนื่องจากคุณสมบัติการ แยกออกที่ต่างกันมาก ทำให้มีข้อจำกัด ต่อการควบคุมสภาวะ ที่เกิดขึ้นในการทดลอง ขอบเขตในงานวิจัยนี้จึงได้ทำการ ศึกษาเฉพาะในส่วนของถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กเท่านั้น

Table 1	Surface are	a, total por	e volume and	l mean m	eter of AC	and MAC
		, .o.a. po.	0 10.0.10		0.0. 0. /	

Figure 5 VSM spectra of AC and MAC

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดูดซับ 2.1 ผลการศึกษาค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH)

ในการศึกษาค่าความเป็นกรด-ด่างในงานวิจัยนี้ เนื่องจากในขั้นตอนการทดลองไม่มีการเติมบัพเฟอร์เพื่อ ป้องกันการเปลี่ยนแปลง/ควบคุมของค่าความเป็นกรด-ด่าง ขณะทำการทดลอง ดังนั้น ค่าความเป็นกรด-ด่างที่กล่าวถึงใน งานวิจัยนี้จะเป็นค่าความเป็นกรด-ด่างเริ่มต้น ซึ่งจากผลการ ศึกษาค่าความเป็นกรด-ด่างที่ ค่าความเข้มข้นของสีมาลาไคท์ กรีน 100 มิลลิกรัมต่อลิตร พบว่า ที่ pH 2-7 ได้ประสิทธิภาพ การดูดซับสูงมากและไม่แตกต่างกันมากอยู่ในช่วงระหว่าง ร้อยละ 98.06 - 99.10 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ถ่านกัมมันด์ เชิงแม่เหล็กมีพื้นที่ผิวสูงมาก ทำให้สามารถดูดซับได้เกือบ 100% เป็นผลให้สังเกตผลของค่าความเป็นกรด-ด่าง ไม่ชัดเจน อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงโดยการขยาย สเกลพบ ค่าดัง Figure 6

Figure 7 Effect of contact time

จาก Figure 6 ที่ pH ต่ำ ประสิทธิภาพการดูดซับมี ค่าต่ำทั้งนี้เนื่องจากในสารละลายมี H⁺ สูงทำให้เกิดการแย่งจับ ระหว่างอนุภาคของสีที่เป็นประจุบวก (Muinde *et al.*, 2017) และสารละลาย H⁺กับพื้นที่ผิวของถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก และเมื่อค่า pH มากขึ้น H⁺ มีปริมาณลดลง ประสิทธิภาพการ ดูดซับจึงสูงขึ้น อย่างไรก็ตามเมื่อ pH ตั้งแต่ 6 ขึ้นไปเกิดการ ตกตะกอนของอนุภาคสี (สังเกตจากผลที่เกิดขึ้นกับ Blank) ทำให้ค่า pH ที่เหมาะสมที่ใช้ในงานวิจัยนี้ คือ pH 5 เนื่องจาก ในสภาวะดังกล่าว การลดลงของความเข้มข้นที่เกิดขึ้นเป็น ผลมาจากการดูดซับเท่านั้น

2.2 ผลการศึกษาระยะเวลาสัมผัส

ผลการดูดซับสีมาลาไคท์กรีน (Malachite green) ด้วยถ่านกัมมันต์เซิงแม่เหล็กที่ระยะเวลาสัมผัสต่าง ๆ และ ความเข้มข้นเริ่มต้นของสีมาลาไคท์ กรีนที่แตกต่างกัน เป็นดัง Figure 7 จากผลดังกล่าว พบว่า ในระยะแรกการดูดซับเกิดขึ้น อย่างรวดเร็ว เนื่องจากพื้นที่ว่างบนถ่านกัมมันต์เซิงแม่เหล็ก ยังมีเป็นปริมาณมาก จากนั้นอัตราเร็วในการดูดซับจะค่อย ๆ ลดลง พร้อมทั้งเกิดทั้งในส่วนของการดูดซับและการคายซับ โดยจุดที่อัตราการดูดซับ = อัตราการคายซับ จะเรียกว่า "จุดสมดุลของการดูดซับ" โดยหลังจากจุดนี้ ประสิทธิภาพการ ดูดซับจะคงที่ (Namcharee *et al.*, 2018) ในการศึกษานี้ ผู้วิจัย ได้เลือกระยะเวลาสัมผัสที่เหมาะสม คือ จุดสมดุลของการ ดูดซับ ซึ่งเกิดที่ 240 นาที และเมื่อพิจารณาที่ความเข้มข้น เริ่มต้นของสีมาลาไคท์ กรีนที่แตกต่างกัน พบว่า อัตราเร็วใน การดูดซับมีค่าเปลี่ยนแปลง ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าความ เข้มข้นมีผลต่ออัตราเร็วของการดูดซับ

2.3 ผลการศึกษาความเข้มข้นของสีมาลาไคท์ กรีน เริ่มต้น และอุณหภูมิ

ผลการศึกษาความเข้มข้นของสีมาลาไคท์ กรีน เริ่มต้นเป็นไปดัง Figure 8 จากภาพแสดงให้เห็นว่าความ สามารถในการดูดซับสีมาลาไคท์ กรีน มีแนวโน้มสูงขึ้น เมื่อความเข้มข้นของสีมาลาไคท์ กรีนเริ่มต้นมากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องมาจากในสภาวะที่มีความเข้มข้นสง สารละลายเต็มไปด้วย อนุภาคของสีมาลาไคท์ กรีน ทำให้โอกาสที่อนุภาคของสีมาลา ไคท์ กรีนเข้าไปยึดจับหรือดูดซับกับถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก ้มีมากขึ้น และเมื่อคำนวณค่าการเปลี่ยนแปลงของความเข้มข้น ของสีมาลาไคท์ กรีนเริ่มต้นต่อการเปลี่ยนแปลงของเวลา แล้วพบว่า ค่าความเข้มข้นของสีมาลาไคท์ กรีนเริ่มต้นที่ เหมาะสม คือ 500 มิลลิกรัมต่อลิตร เนื่องจากสัดส่วนของ การเปลี่ยนแปลงข้างต้นมีแนวโน้มลดลงเมื่อ ความเข้มข้น สูงกว่าค่าดังกล่าว สำหรับผลของอุณหภูมินั้นจะเห็นได้ว่า ให้ผลที่ไม่ชัดเจนนัก ทั้งนี้ปัจจัยที่อาจจะมีผลต่อแนวโน้มที่ ไม่ชัดเจนโดยเฉพาะที่ความเข้มข้นและอุณหภูมิที่สูงขึ้น อาจเนื่องมาจากที่สภาวะดังกล่าว อนุภาคของสีมาลาไคท์ กรีน เกิดการชนกันและจับตัวกันตกตะกอน ทำให้ความเข้มข้น ของสีในสารละลายมีค่าลดลง (พิจารณาจากผลการทดลองที่ ้ความเข้มข้น ของสีมาลาไคท์กรีนที่วัดจาก Blank มีค่าลดลง เมื่อความเข้มข้นและอุณหภูมิสูงขึ้น) อย่างไรก็ตามการสรุป อุณหภูมิที่ดีที่สุดจะพิจารณาร่วมกับผลที่ได้จากการศึกษา ไอโซเทอร์มของการดูดซับและ อุณหพลศาสตร์การดูดซับ ที่จะกล่าวถึงต่อไป

3. การศึกษากลไกของการดูดซับ

3.1 ผลการศึกษาจลนพลศาสตร์การดูดซับ

ผลการศึกษาจลนพลศาสตร์การดูดซับโดยใช้สมการ Pseudo-First-Order Reaction, Pseudo-Second-Order Reaction และ Intraparticle Diffusion พบว่า ได้ผลดัง Table 2

Figure 8 Effect of initial MG concentration and temperature

Table 2 The results of adsorption kinetics

Concentration (mg/L)	Pseudo-First-Order Reaction			Pseudo-Second-Order Reaction			Intraparticle Diffusion		
	q _e (mg/g)	k ₁ (min ⁻¹)	R²	q _e (mg/g)	k _² (g/mg/ min)	R²	k _{id} (mg/ (g.min ^{0.5}))	C (mg/g)	R ²
100	1.879	0.002	0.201	20.83	0.006	0.998	0.115	17.7	0.647
3,000	287.74	0.007	0.988	76.92	0.169	0.994	12.04	335	0.762

จาก Table 2 แสดงให้เห็นว่าการดูดซับ ที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับสมการ Pseudo-Second-Order Reactionแสดงให้เห็นว่า อัตราเร็วในการดูดซับขึ้นอยู่กับการ ทำปฏิกิริยาทางเคมีระหว่างอนุภาคสีมาลาไคท์ กรีนและถ่าน กัมมันด์เชิงแม่เหล็ก โดยค่าคงที่อัตราในการดูดซับที่ได้จาก สมการดังกล่าวมีค่าเท่ากับ 0.006 กรัมต่อมิลลิกรัม-นาที และ 0.169 กรัมต่อมิลลิกรัม-นาที ที่ความเข้มข้นของสีมาลาไคท์ กรีน เริ่มต้นเท่ากับ 100 และ 3,000 มิลลิกรัมต่อลิตร ตามลำดับ

3.2 ผลการศึกษาไอโซเทอร์มการดูดซับ

ผลการศึกษาไอโซเทอร์มการดูดซับโดยใช้สมการ ไอโซเทอร์มของ Langmuir และ Fruendlich พบว่า ได้ผลดัง Table 3

Table 3	The	results	of	adsorption	isotherms
	-		-		

	Langmuir			Fruendlich		
Temp. (°C)	q _{_m} (mg/g)	b (L/mg)	R ²	K _, (mg/g)	1/n	R ²
30	263.16	0.088	0.997	22.39	0.605	0.990
45	312.50	0.067	0.997	23.50	0.575	0.969
60	357.14	0.050	0.996	26.30	0.553	0.948

Absorbent	q _m (mg/g)	Reference
Alg-Fe ₃ O ₄ nanoparticles	47.84	Mohammadi <i>et al.</i> (2014)
Conch shell powder	92.3	Chowdhury and Das (2011)
Nylon microplastics	63.48	Lin <i>et al.</i> (2020)
Coconut AC	83.06	Qu <i>et al.</i> (2019)
Magnetic Activated Carbon	357.14	This reasearch

 Table 4
 Monolayer adsorption capacity of different adsorbents for the elimination of MG dye

จาก Table 3 การดูดซับที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับไอโซ

เทอร์มของ Langmuir แสดงให้เห็นว่าการดูดซับเป็นการดูด ซับแบบชั้นเดียว (Monolayer) ซึ่งปัจจัยการดูดซับที่สำคัญ คือ พื้นที่ผิวและขนาดของรูพรุนของถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก และขนาดของอนุภาค สีมาลาไคท์ กรีน และจากผลการ ศึกษาข้างต้นเมื่อพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงของค่าความ สามารถในการดูดซับสูงสุด (q_) พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เมื่ออุณหภูมิเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีแนวโน้มที่การดูดซับที่เกิดขึ้น จะเป็นปฏิกิริยาดูดความร้อน (Endothermic Reaction) และ มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 357.14 มิลลิกรัมต่อกรัม ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า เป็นค่าที่สูงมากดังแสดงไว้ใน Table 4

3.3 ผลการศึกษาอุณหพลศาสตร์การดูดซับ

ผลการศึกษาอุณหพลศาสตร์การดูดซับโดยใช้ใช้ ค่าคงที่ของ Langmuir ในการคำนวณหาค่า K พบว่า สามารถ หาค่าพารามิเตอร์ทางอุณหพลศาสตร์ได้ดัง Table 5 จาก ตารางดังกล่าวจะให้เห็นว่า DG⁰ มีค่าเป็นลบ แสดงว่าการ ดูดซับที่เกิดขึ้นเป็นปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นได้เอง (Spontaneous Reaction) และ DH⁰ มีค่าเป็นบวกแสดงว่าการดูดซับที่เกิด ขึ้นเป็นปฏิกิริยาดูดความร้อน (Endothermic Reaction) นอกจากนี้ DS⁰ มีค่าเป็นบวกแสดงให้เห็นว่าการดูดซับที่เกิด ขึ้นสามารถเกิดขึ้นได้ง่าย และจากผลจากไอโซเทอร์มการดูด ซับและอุณหพลศาสตร์การดูดซับสามารถสรุปได้ว่าปฏิกิริยา การดูดซับที่เกิดขึ้นเป็นปฏิกิริยาดูดความร้อน ดังนั้นอุณหภูมิ ที่เหมาะสมในงานวิจัยนี้ คือ 60 องศาเซลเซียส

Temp. (°C)	Temp. (K)	∆G° (kJ/mol)	∆H° (kJ/mol)	∆S° (J/mol.K)
30	303	-6.11		
45	318	-7.19	+15.78	+72.24
60	333	-8.28	_	

Table 5 The results of adsorption thermodynamics

4. ผลการศึกษาการคายซับ

จากการศึกษาการคายซับสีมาลาไคท์ กรีน โดยใช้ น้ำกลั่น DI กรดไฮโดรคลอริก (HCI) 0.1 M และกรดแอซิติก (CH₃COOH) 0.1 M ปริมาณ 100 มิลลิลิตร ซึ่งผลการศึกษา แสดงได้ดัง Figure 9

Figure 9 Desorption efficiencies of various leaching agents

จาก Figure 9 แสดงให้เห็นว่า สารละลายกรด สามารถใช้ในการซะสีมาลาไคท์ กรีน ได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การที่กรดมี H⁺ ทำให้เข้าไปแทนที่สีที่มีประจุบวกที่ถูกดูดซับ ไว้บนถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก และเมื่อพิจารณาความแตกต่าง เนื่องจากการใช้กรดต่างชนิดกันที่ความเข้มข้นเดียวกันพบว่า กรดไฮโดรคลอริกซึ่งเป็น กรดแก่ มีความสามารถแตกตัว ให้โปรตอน (H⁺) ได้มากกว่า กรดแอชิติกซึ่งเป็นกรดอ่อน เมื่อนำมาใช้ในการศึกษาการคายซับจึงทำให้กรดไฮโดรคลอริก มีประสิทธิภาพในการคายซับดีกว่าอย่างไรก็ตาม เนื่องจาก ประสิทธิภาพการคายซับไม่สูงมากนัก ดังนั้นการฝังกลบ อย่างปลอดภัยเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการกับถ่าน กัมมันต์เชิงแม่เหล็กหลังผ่านการดูดซับ สีมาลาไคท์ กรีนแล้ว

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติของถ่าน กัมมันต์และถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก พบว่า ถ่านกัมมันต์ เชิงแม่เหล็กที่ผลิตได้มีอนุภาคของเหล็กออกไซด์ในรูปแบบ ของ g-Fe_,O_, ยึดจับอยู่บนพื้นที่ผิว และมีความสามารถใน การเหนี่ยว[ิ]น้ำเชิงแม่เหล็ก จากการศึกษาปัจจัยการดูดซับที่ สำคัญ สามารถสรุปสภาวะที่เหมาะสมในการดูดซับสีมาลา ไคท์ กรีน โดยใช้ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก คือ ที่ pH 5 ระยะ เวลาสัมผัส 240 นาที ความเข้มข้นเริ่มต้นที่ 500 มิลลิกรัม ต่อลิตร และอุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส สำหรับการศึกษา กลไกการดูดซับ พบว่า ผลการทดลองสอดคล้องกับสมการ Pseudo-second-order Reaction และสมการไอโซเทอร์ม ของ Langmuir แสดงให้เห็นว่ากระบวนการดูดซับทางเคมีเป็น ขั้นตอนกำหนดอัตราเร็วของการดูดซับ และเป็นการดูดซับ แบบชั้นเดียว (Monolayer) โดยมีค่าความสามารถในการ ดูดซับสูงสุดเท่ากับ 357.14 มิลลิกรัมต่อกรัม ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส และการศึกษา อุณหพลศาสตร์การดูดซับ พบว่า การดูดซับสามารถเกิดขึ้นได้เอง (Spontaneous Reaction) และเป็นปฏิกิริยาดูดความร้อน (Endothermic Reaction) นอกจากนี้ จากการศึกษาการคายซับ พบว่า สารละลายกรดสามารถใช้ในการชะสีมาลาไคท์ กรีน ออกจาก ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็กได้ แต่จากประสิทธิภาพการคายซับ ที่ไม่สูงมากนัก ดังนั้น จึงควรจัดการถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก หลังผ่านการดูดซับโดยการนำไปฝังกลบอย่างปลอดภัย จาก ผลการศึกษาทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า ถ่านกัมมันต์เชิงแม่เหล็ก เป็นตัวดูดซับที่มีศักยภาพในการกำจัดสีมาลาไคท์ กรีน ออก จากน้ำเสีย

เอกสารอ้างอิง

- Ajinkya, N., Yu, X., Kaithal, P., Luo, H., Somani, P., Ramakrishna, S. (2020). Magnetic iron oxide nanoparticle (IONP) synthesis to applications: Present and future. *Materials*, *13*, 4644 (1-35). DOI: 10.3390/ma13204644
- Almeida, C.A.P., Debacher, N.A., Downs, A.J., Cottet, L., Mello, C.A.D. (2009). Removal of methylene blue from colored effluents by adsorption on montmorillonite clay. *Journal of Colloid and Interface Science, 332*, 46-53.https://doi.org/10.1016/j.jcis.2008.12.012.
- Chen, Q., Zheng, J., Yang, Q., Dang, Z., Zhang, L. (2019). Insights into the Glyphosate Adsorption Behavior and Mechanism by a MnFe₂O₄@Cellulose-Activated Carbon Magnetic Hybrid. *Applied Materials & Interfaces, 11*, 15478-15488. http://dx.doi. org/10.1021/acsami.8b22386.
- Chowdhury, S., Das, P. (2011). Mechanistic, kinetic, and thermodynamic evaluation of adsorption of hazardous malachite green onto conch shell powder. *Separation Science and Technology, 46*(12), 1966-1976. DOI:10.1080/01496395.2011.584930.
- Getaye, M., Hagos, S., Alemu, Y., Tamene, Z., Yadav, O.P. (2017). Removal of malachite green from contaminated water using Electro-Coagulation technique. *Journal of Analytical & Pharmaceutical Research, 6*(4), DOI: 10.15406/japlr.2017.06.00184.
- Ho, Y.S., Mckay, G. (1998). Sorption of dye from aqueous solution by peat. *Chemical Engineering Journal*, 70(2), 115-124. https://doi.org/10.1016/S0923-00076-1.
- Jiang, F., Dinh, D. M., Hsieh, Y. L. (2017). Adsorption and desorption of cationic malachite green dye on cellulose nanofibril aerogels. *Carbohydrate Polymers*, *173*, 286-294. https://doi.org/10.1016/0467(98) j.carbpol.2017.05.097.
- Kumar, K.V., Ramamurthi, V., Sivanesan, S. (2006). Biosorption of malachite green, a cationic dye onto Pithophora sp, a fresh water algae. *Dyes Pigments, 69, 102-107.* https://doi.org/10.1016/j. dyepig.2005.02.005

- Kushwaha, A.K., Gupta, N., Chattopadhyaya, M.C. (2014). Removal of cationic methylene blue and malachite green dyes from aqueous solution by waste materials of *Daucus carota. Journal of Saudi Chemical Society*, *18(3),200-207.* https://doi.org/10.1016/.
- Lagergren, S. (1898). About the theory of so called adsorption of soluble substances. *Kungliga Svenska Veten Skapsakademiens Handlingar, 24*, 1-39.
- Lin, L., Tang, S., Wang, X., Sun, X., Yu, A. (2020). Adsorption of malachite green from aqueous solution by nylon microplastics: reaction mechanism and the optimum conditions by response surface methodology. *Process Safety and Environmental Protection, 140*, 339-347. https://doi.org/10.1016/j. psep.2020.05.019.
- Mohammadi, A., Daemi, H., Barikani, M. (2014). Fast removal of malachite green dye using novel superparamagnetic sodium alginate-coated Fe₃O₄ nanoparticles. *International Journal of Biological Macromolecules*, 69, 447-455. https://doi. org/10.1016/j.ijbiomac.2014.05.042.
- Mohan, D., Sarswat, A., Singh V.K., Franco M.A., Pittman Jr., U. (2011). Development of magnetic activated carbon from almond shells for trinitrophenol removal from water. *Chemical Engineering Journal*, *172*(2-3), 1111-1125.https://doi.org/10.1016/j.cej.2011.06.054.
- Muinde, V., Onyari J.M., Wamalwa, B.M., Wabomba, J. (2017). Adsorption of Malachite Green from Aqueous Solutions onto Rice Husks: Kinetic and Equilibrium Studies. *Journal of Environmental Protection, 8*(3), 215-230. DOI:10.4236/jep.2017.83017.

- Namcharee, N., Sueprasearsit, P., Prabamroong, T. (2018). Adsorption of Nickel (Ni²⁺) Using Rice Husk and Modified Rice Husk. *Journal of Science and Technology MSU*, *37*(3), 248-259.
- Nandi, B.K., Goswami, A., Purkait, M.K. (2009). Adsorption characteristics of brilliant green dye on kaolin. *Journal* of Hazardous Materials, 161(1), 387-395. https://doi. org/10.1016/ j.jhazmat 2008.03.110.
- Qu, W., Yuan, T., Yin, G., Xu, S., Zhang, Q., Su, H. (2019). Effect of properties of activated carbon on malachite green adsorption. *Fuel, 249*, 45-53. https:// doi.org/10.1016/j.fuel.2019.03.058.
- Sundararaman, T. R., Saravanan, A., Senthil Kumar, P., Millicent Mabel, M., Hemavathy, R. V., Karishma, S., Jeevanantham, S., Hemavathi, R., Ishwariya, A., Kowsalya, S. (2021). Adsorptive removal of malachite green dye onto coal-associated soil and conditions optimization. *Adsorption Science & Technology*, Article ID 5545683, https://doi. org/10.1155/2021/5545683.
- Wang, L., Wang, J., Yu, A., Yu, Z. (2002). Removal of malachite green by electrochemical oxidation polymerization and electrochemical reduction precipitation: its kinetics and intermediates. *Journal* of Solid State Electrochemistry, https://doi. org/10.1007/s10008-022-05242-7.
- Weber, J., Morris, J.C. (1963). Kinetics of adsorption on carbon from solution. *Journal of the Sanitary Engineering Division, 89*, 31-60.